

Aurkibidea. Índice. Sommaire

Eusko Ikaskuntzaren XVIII. Kongresua Geroa Elkar-Ekin Mendeurreneko Kongresua

I Asmoz ta Jakitez

1. Geroa Elkar-Ekin	10
Agurra. Iñaki Dorronsoro Plazaola	12
Aurkezpena. Xabier Alkorta Andonegi	13
1.1. Eusko Ikaskuntzaren Mendeurreneko Adierazpena	14
1.2. Euskal Herriko lurralde(ar)en Liburu Zuria	18
1. Egindako ibilbidea	19
2. Testuingurua	20
3. Jendartea: nortasun anitza	23
4. Lurralde dinamikak: atomizaziotik lankidetzara, iraunkortasunaren bidean	36
5. Ongizate ereduak: bizitza zaindu, aberastasuna sortu eta banatu	40
6. Gobernantza, demokratizazioa ardatz	50
1.3. Kronikak	60
1. Geroa Elkar-Ekin prozesua	61
2. Euskal Herriko lurralde(ar)en Liburu Zuria: laburpena	62
3. Eusko Ikaskuntzaren XVIII. Kongresua	63
4. Eusko Ikaskuntzaren Mendeurrena (1918-2018)	68
5. XVIII. Kongresua eta Mendeurrenaren inguruan	70
2. El futuro que nos (re)une	74
Saludo. Iñaki Dorronsoro Plazaola	76
Presentación. Xabier Alkorta Andonegi	77
2.1. Declaración de Eusko Ikaskuntza en su Centenario	78
2.2. El Libro Blanco del (los) territorio(s) de Vasconia	82
1. Camino recorrido	83
2. Contexto	84
3. Sociedad con personalidad diversa	88
4. Dinámicas territoriales: de la atomización a la cooperación, por la vía de la sostenibilidad	102

5. Modelo de Bienestar: cuidar la vida, crear y distribuir la riqueza	107
6. La democratización, eje de la gobernanza	117
2.3. Crónicas	128
1. Proceso Geroa Elkar-Ekin	129
2. El Libro Blanco del (los) territorio(s) de Vasconia: resumen	130
3. XVIII Congreso de Estudios Vascos	132
4. Centenario de Eusko Ikaskuntza (1918-2018)	136
5. En torno al XVIII Congreso y el Centenario	138
3. Notre futur ensemble	142
Salutation. Iñaki Dorronsoro Plazaola	144
Présentation. Xabier Alkorta Andonegi	145
3.1. Déclaration d'Eusko Ikaskuntza à l'occasion de son Centenaire	146
3.2. Le Livre Blanc du (des) territoire(s) de la Vasconie	150
1. Chemin parcouru	151
2. Contexte	152
3. Société à personnalité diverse	156
4. Dynamiques territoriales: de l'atomisation à la coopération, par la voie de la durabilité	171
5. Modèle de Bien-être: préserver la vie, créer et distribuer la richesse	175
6. La démocratisation, axe de la gouvernance	185
3.3. Croniques	196
1. Processus Geroa Elkar-Ekin	197
2. Le Livre Blanc du (des) territoire(s) de Vasconie : résumé	198
3. XVIIIe Congrès d'Études Basques	200
4. Centenaire d'Eusko Ikaskuntza (1918-2018)	204
5. Autour du XVIIIe Congrès et du Centenaire	207

4. Kongresua eta Mendeurrena	210
Mendeurrenaren ekitaldiko hitzaldiak / Intervenciones del acto del Centenario / Interventions au cours de la cérémonie du Centenaire	212
Organigramak / Organigramas / Organigrammes	221
XVIII. Kongresuaren Organigrama / Organigrama del XVIII Congreso / Organigramme du XVIIIe Congrès	221
Mendeurrenaren Organigrama / Organigrama del Centenario / Organigramme du Centenaire	223
Egitarauak / Programas / Programmes	224
XVIII. Kongresuaren egitaraua / Programa del XVIII Congreso / Programme du XVIIIe Congrès	224
Mendeurrenaren egitaraua / Programa del Centenario / Programme du Centenaire	233
Hizlariak / Ponentes / Intervenants	234
Erakunde eta pertsona laguntzaileak / Entidades y personas colaboradoras / Institutions et collaborateurs	236

II Kongresuaren ekarpenak

1. Etorkizuna irudikatuz: nahi dugun gizartea, izango dugun gizartea	
Imaginando el futuro: la sociedad que queremos, la sociedad que tendremos / Imaginer le future: la société qu'on veut, la société qu'on aura	
CLAVERANNE, Jean-Pierre. Les territoires à l'épreuve de la globalisation et des mutations du monde	242
2. Euskararen etorkizuneko eszenarioak elkarrekin eraikitzen (e5)	
Construyendo conjuntamente los escenarios de futuro del euskera (e5) / Construire collaborativement les scénarios futurs de la langue basque (e5)	
IRIZAR, Mikel. Euskalgintzaren testuingurua: irakurketa soziopolitiko	256
MARKO JUANIKORENA, J. Inazio. e5 proiektua: zer izan den eta nola egin den. e5 → e3+L	261
Euskaraz garatu nahi duen komunitatearen kapitalak	266

Giza kapitala eta kapital kulturala	267
ELSER, Petra. Etorkinak eta adineko pertsonen zaintza	268
KASARES, Paula. 2040 urtea, iguripenen jomugan	276
LARRARTE, Joanmari. Osotasunean landu ezean, beti herren	280
ZUGAZA GOIENETXEA, Ane. Kultura: ikuspegi berriak eratzuz	287
AZKARATE SOBRINO, Edurne. Antzerkigintzatik euskal nortasunera	289
Kapital ekonomikoa eta kapital politikoa	292
BARANDIARAN ANDUEZA, Joseba. Interes interesatua ere interesgarri	294
BILBAO SARRIA, Paul. Hizkuntza Eskubideak Bermatzeko Protokoloa eta hizkuntza-politik(et)an akordioa(k)	300
MENDIZABAL, Garbiñe. Pertseberantziako elkarrekintza	309
LARRANDABURU, Iban. Amets bat?	311
Azpiegitura kapitala eta kapital soziala	314
WALIÑO, Josu. Euskararen estrategia digitala: hausnarketarako ideiak	316
AIRE, Xan. Autoritatez eta kontrabandoz	326
ESPILAU IDOYAGA, Gorka. Euskararen balioa gaurko gizarte narratiban	331
SARASUA, Maddi. Euskararen mundu ikuskera	337
ALVAREZ IRUGUENPAGATE, Libe. Euskararen erabileraren aldeko motibazioak gazteengan	340
FERNANDEZ DE LANDA, Joseba. Gazteak eta euskara sare sozialetan. Zer, nori, nork: euskarazko txio formal eta informalak sailkatuz eta konparatuz	348
GARAIO, Beñat. Euskara bermatuko duen eskola gizarte eleanitzean: hizkuntza komunitatearen indartzerako funtsezko kapitala 2040 urtera begira	356
MONTES LASARTE, Aitor. Osasun arloko euskal komunitatea 2040an: arretaren normalizaziotik hizkuntzaren normalizaziora	361
URLA, Jacqueline. Toward a 'Speaker Centered' Design of Language Planning	370
e5 kongresuaren adierazpena	379

---

3. Gizartea: aniztasuna eta kohesioa

Sociedad: diversidad y cohesión / Société: diversité et cohésion

IRAOLA ARRETXE, Iker. Gizartearen loturak aztergai: aniztasunaren eta kohesio sozialaren elkargunez	382
CARDÚS, Salvador. La cohesión social en una sociedad abierta y plural (con unas notas sobre el caso catalán)	386
THUNDER, David. ¿Cómo cohesionar un territorio conformado por diferentes comunidades?	390
MATEOS, Txoli. Bizikidetzta: zertaz hitz egiten ari gara?	400
AMEZAGA, Josu. Komunikabideak eta kohesioa	406
ZALLO ELGEZABAL, Ramón. Identidad y construcción nacional vasca	410
ZALLO ELGEZABAL, Ramón. Desajuste y retraso de nuestro sistema cultural-comunicativo en el marco digital	416
PURROY, Mirentxu. La información, un bien público en manos leales o manipuladoras de la realidad	433
CAMUS ETCHECOPAR, Argitxu. Euskal diaspora: kidesan partekatuen adibide?	444

4. Garapen sozioekonomikoa: euskal gizartea eta enpresa

Desarrollo socioeconómico: sociedad vasca y empresa /

Developpement socioéconomique: société basque et entreprise

LAPARRA, Miguel. Un Estado de Bienestar para el siglo XXI: nuevos equilibrios sociales, territoriales y laborales	452
ZALAKAIN, Joseba. Desigualdad, exclusión y cuidados en los territorios de Euskal Herria: retos, fortalezas, consensos, disensos y posibilidades de avance	465
ESNAOLA, Imanol. Lurralde estrategiak eta iraunkortasuna	481
ARRIETA, Tomás. La economía vasca en el contexto de las nuevas economías: el futuro del empleo, y la transición hacia modelos inclusivos de empresa y relaciones laborales	488
BARRAGUÉ, Borja. Hacia un modelo propio de Bienestar Social	496
LASA, Irune. Lurralde estrategiak eta jasangarritasuna	501
PÉREZ, Lourdes. Modelos de empresa y relaciones laborales	505

5. Gobernantza demokratikoa

Gobernanza democrática / Gouvernance démocratique

ALVAREZ ORTIZ, Amalur. Euskal gobernantza eredua: demokratizazioaz	512
DE WITTE, Bruno. European Union governance and the place of the regions	519
ERRASTI, Ander. Euskal Herria eredu <i>démoikratiko</i> gisa: Europa kosmopolizatu baten gobernantzarako ikuspegia birpentsatzen	525
BARCELÓ I SERRAMALERA, Mercè. Derecho a decidir, Constitución, Estado democrático	539
SUBIRATS, Joan. Notas sobre gobernanza y cambio de época	547
LÓPEZ, Jaume. Eusko Ikaskuntza, derecho a decidir y procesos constituyentes: soberanías múltiples y el desarrollo del principio democrático	556
ETCHANDY, Argitxu. Euskal lurraldeen arteko lankidetzta areagotzeko tresnak	564
Analytic Summary	570
